

Tilsynsrapport mastergradsutdanningen i sosiologi ved UiO, studieåret 2012/2013

1 Bakgrunnsinformasjon

Rapporten gjelder emnene på masternivå.

2 Utforming av arbeidet

Vurderingen er basert på emnebeskrivelser på nett med pensum, eksamensoppgaver, tilsendt karakterstatistikk og oversikt over klager, og for det utvalgte emne SOS4050 Metodologi og prosjektseminar også 3 eksamensoppgaver (emneoppgave og prosjektskisse). Jeg viser til tidligere evalueringer og antar disse som lest for leseren.

3 Vurdering av emnene og resultatene

Jeg viser til tidligere vurderinger av tilbud og profil på masternivå som både er distinkt og tilfredsstillende og med gode valgmuligheter for studentene. Arbeidet med utviklingen av SOS4050 viser også god evne til fornyelse.

SOS4001

Kurset er stort sett videreført (men emnebeskrivelsen er endret til bedre samsvar med innholdet og kunnskaps- og ferdighetsmål er gjort eksplisitt). Karakterfordelingen er bra (og her var oppgavene kanskje vanskelige og krevde oversikt over hele pensum!).

SOS4011

Teorifordypningsseminarene dekker områdene organisasjoner og handlingsbetingelser, ledelse og strategi, teoretiske perspektiver på kulturstudier, Bourdieu, Foucault, Habermas og kjønn, og klasse og ulikhet – sentrale debatter. Pensum som dekker grunnleggende teori og aktuelle diskusjoner er ikke endret. Seminarene vurderes ved hjelp av hjemmeeksamen (1 uke) og muntlig. Oppgavene er blitt bedre enn sist år, men oppgavene på seminar 4 var vel de svakeste her. De skiller også dårligere enn SOS4001-oppgavene. En kuriositet: I de papirene jeg fikk tilsendt stod det at seminar 3 skulle være institusjonelle perspektiver og angrepsmåter (bl.a. i forhold til kjønn, familie og velferdsstat), men det var som sist, d'herrer teoretikere og kjønn. Kanskje dette kommer neste år?

SOS4010

Dette studieåret var eksamen endret fra å ha fokus på design til analyse. Dette passet godt i forhold til innholdet av kurset. Når det gjelder eksamensoppgavene, vil jeg særlig berømme oppgave b under alternativ II som jeg antar var inspirert av debatten rundt etnografi vs intervju og kvaliteten av data ('valide' data). Pensum er interessant og det er god bruk av de ansattes forskning og metoderefleksjoner.

SOS4020

Her var det ingen større endringer, og jeg viser her til den særskilte evalueringen i fjor. Eksamen skilte godt.

SOS4050 Metodologi og prosjektskisse er spesielt evaluert, bl.a. med et besøk av tilsynssensor på en forelesning (ved Arne Mastekaasa) med påfølgende intervju med studentrepresentanter.

Emnet starter med en forelesningsrekke om metodologi med vekt på design, bl.a. ved gjennomgang av forskningsartikler (på den forelesning der jeg deltok). Dette var interessant og studentene som jeg intervjuet, var svært tilfreds med opplegget der ikke bare flinke og forberedte forelesere møtte, men også kursleder Fredrik Engelstad. Forelesningen til Arne hadde åpnet for nye måter å lese artikler på som de mente var veldig nyttig. Ellers viste studentenes sluttevaluering litt varierende vurdering av forelesningene, og pensum var i liten grad lest underveis.

Det var mange som ikke møtte på forelesningene (som ikke var obligatoriske), men dette kunne ifølge studentene henge sammen med at det var kollisjon med SOS4020 (kvantitative metoder) som krevde mye arbeid og var vanskelig. I studentenes skriftlige evaluering (spørreskjema) kommer det fram at koordinering med de andre fagene var et problem, særlig kollisjon med SOS4020. Det var også et problem at det gikk for lang tid mellom metodologiforelesningene og prosjektseminarene (som var obligatorisk og emnespesifikke). Dette er en utfordring i et langsgående fag, og må kunne løses med bedre planlegging. Kanskje kunne kurset starte med utforskning av problemstillingen (tema de er interessert i) slik at de kom tidlig i gang med å tenke på den, og så ha noe å knytte metodologiforelesningene til? Timingen i forhold til intensivt arbeid i SOS4020 bør det også gjøres noe med.

Evalueringen til studentene gir grunnlag for justeringer slik at intensjonene med dette kurset kan beholdes og virkeliggjøres. I erfaringene fra NTNU er det også særlig det kollektive og fellesskapet som skapes gjennom prosessen med å utvikle et prosjekt, som er viktig for hvordan de lykkes i masterstudiet, og dette kan tyde på at obligatorisk oppmøte og kanskje en seminarform for metodologidelen (knyttet til egen oppgave/oppgavetema) kan være en vei å gå. Studentenes gode evaluering av Alvesson & Sandbergs bidrag om generering av problemstilling og Auberts Om metoder og teori i sosiologien, kan tyde på det. Det samme gjør den gode evalueringen av prosjektseminarene styrker dette, men også her er timingen kritisk slik at det blir tid nok til å komme i mål. Studentenestiller også spørsmål ved karaktersetting av prosjektskissen. Hvis den er en del av en prosess mot å få godkjent masteropplegget, kan dette være en vei å gå. Hvis ikke, må kanskje kriteriene for hva som er en god skisse gjøres tydelig (slik at det som mangler kan bøtes på når det virkelige arbeidet skal starte).

Tilsynssensor syntes vurderingene av oppgavene og skissene var rimelig.

Serien 4100-4800

SOS4100 har uendret opplegg og pensum, men i forhold til i fjor er det blitt mindre lett å få svært god karakter, men fremdeles lett å få god karakter. Om dette skyldes oppgavene eller en skjerping av bokstavkarakternormene, er uklart.

SOS4200 har også stort uendret pensum fra i fjor. Eksamensoppgaven var god og relevant. Her er det også noe strengere karaktersetting, kan det se ut til. Siden kurset heter arbeidsorganisasjoner og arbeidsmarked, savner jeg særlig nyere utvikling i arbeidsmarkedet rundt innvandring og innleie, og særlig fenomenet bemanningsbyrå og de konsekvensene dette har for det norske arbeidslivets institusjoner/den norske modellen. Finansialiseringen av økonomien og den nyliberale dominansen i dagens politikk (internasjonalt) kunne også vært tatt opp.

SOS4301 er et aktuelt og relevant kurs, og eksamen stilte krav til studentenes bruk av teori og skilte bra.

SOS4402 har reorganisert pensum tematisk ut fra aktuelle problemstillinger og ny forskning med mer vekt på fruktbarhet, samlivsbrudd og arbeidsdelingen i heimen. Dette gjenspeiles

også i relevante eksamensoppgaver som imidlertid kanskje ikke skilte så godt? Det er imidlertid vanskelig å vurdere siden såpass få tok kurset, og disse muligens var spesielt motiverte. SOS4800 har endret litt i spennende og aktuelt pensum, og eksamenen var nå vanskeligere og skilte bedre enn i fjor.

Når det gjelder karakterer, er det blitt noe bedre samsvar mellom bokstavkarakterenes intensjon og UiOs praksis. Dette gjelder imidlertid ikke masteroppgavene som får B som norm, samt SOS4011 teorifordypning og SOS4402. Det er rimelig å forvente at studentene kan mye om det tema de velger å skrive om, og da bør standarden settes høyere enn for et tema/oppgaver som ikke er et de allerede er godt kjent med. Når det gjelder sensur og klager, har få klagd og bare enkelte fått medhold slik at praksisen nå ser ut til å være nokså samstemt.

4 Oppsummering

Tilbudet, emnene og kvaliteten bra og bør fange interessen til studentene. Det er litt å gjøre med karaktersettingen fremdeles (men selvsagt vanskelig når andre fag ikke er like strenge). Jeg håper kritikk fra studenter angående SOS4050 ikke fører til at faget blir vurdert nedlagt, men at det blir justert og forbedret.

Trondheim 2.1.2014

Bente Rasmussen